

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XII NR. 36

Vineri 7 septembrie 1956

4 PAGINI, 25 BANI

Spre un sistem energetic unic al întregii Uniuni Sovietice

Uniunea Sovietică a intrat în al șaselea cincinal cu o producție socialistă puternică și dezvoltată în multe direcții. Principalele sarcini ale planului cincinal prevăd dezvoltarea cu precizie a industriei grele, progresul tehnic neîntrerupt și ridicarea neîncetată a productivității muncii, o continuă și puternică dezvoltare a tuturor ramurilor economiei naționale, un avânt rapid al producției agricole. Pe aceste baze se va obține ridicarea considerabilă a bunăstării materiale și a nivelului cultural al poporului sovietic.

Pentru cincinalul actual, s-a trasat sarcina de a asigura un ritm rapid de creștere a puterii centralelor electrice, pentru a satisface în întregime nevoile în necontenită creștere de energie electrică ale economiei naționale a U.R.S.S., cum și pentru a crea o rezervă de putere electrică. După expresia lui Lenin, electrificarea trebuie să meargă cu un pas înaintea industrializării. Față de creșterea cu 65% a producției industriale globale, în cursul celui de al șaselea cincinal producția de energie electrică urmează să crească cu 88% iar puterea centralelor electrice trebuie să crească de 2,2 ori față de cincinalul precedent.

Directivile celui de al XX-lea Congres al P.C.U.S. referitoare la al șaselea cincinal, prevăd continuarea lucrărilor de electrificare a întregii țări. Electrificarea continuă să rămână poziția cheie în economia națională a U.R.S.S., iar sarcina principală a acestui cincinal continuă să fie asigurarea unui ritm de dezvoltare în avans a bazei energetice a economiei naționale sovietice. În 1960 producția de energie electrică a tuturor centralelor electrice din Uniunea Sovietică va atinge 320 miliarde de kW. Numai creșterea planificată a energiei electrice pentru acest cincinal depășește producția totală de energie electrică atinsă în 1954 de Franța, Germania, Norvegia și Suedia la un loc. Ritmul extrem de rapid de dezvoltare a energiei sovietice constituie baza necesară pentru îndeplinirea sarcinii de a ajunge și depăși nivelul țărilor capitaliste în ce privește consumul specific de energie pe cap de locuitor.

Importanța și caracteristicile pentru energia sovietică este faptul că, odată cu însemnatele creșteri cantitative în producția de energie electrică, se produce o profundă și hotărâtoare schimbare calitativă în structura energiei sovietice. În cincinalul în curs, greutatea specifică a energiei electrice produse în centrale hidroelectrice va crește foarte mult. Aceasta creștere va fi de 155% așa că în anul 1960 centralele hidroelectrice vor furniza 59 miliarde kW iar puterea lor va crește de 2,7 ori față de 1953.

Atenția energicienilor este aflată asupra construirii de hidrocentrale în cascadă, pentru a se folosi întreaga energie a diferitelor fluvii. Pentru întregirea sistemului hidroenergetic de pe Volga, de pildă, se va începe construirea a încă două centre hidroenergetice puternice la Saratov (1 milion kW) și la Ceboksari (800.000 kW). Cu punerea în funcțiune a acestor centrale, întreg fluviul Volga, de la Kalinin și până la Stalingrad, va fi utilizat în scopuri energetice.

Caracteristica fundamentală a construcțiilor hidroenergetice în actualul cincinal este deplasarea centrului de greutate a hidroenergeticii spre răs-

Ing. GH. CIOARĂ
ministru Energiei Electrice
și Industriei Electrotehnice

rit. Urișele puteri ale hidrocentralelor de pe Angara, Ertis, Obi, Irtyș ș.a., valorificând energia apelor Siberiei, vor deplasa mult, în cincinalul actual și în cel următor, centrul de greutate al întregii energiei sovietice, în favoarea hidroenergeticii.

Deși dezvoltarea hidroenergeticii este amplă și rapidă, ca sursă principală de alimentare cu energie electrică rămân în U.R.S.S. centralele termoelectrice. Realizarea planului de construcții excepțional de vast va permite să se mărească de 2,2 ori puterea centralelor termoelectrice, în timp ce producția de energie se mărește de 1,85 ori. Ritmul sporit de creștere a puterii față de ritmul de creștere a producției de energie are de scop mărirea rezervelor de putere în centralele electrice, pentru a se asigura alimentarea cu energie electrică fără întreruperi. Se vor construi termocentrale de mare putere (600.000—1.200.000 kW) cu agregate puternice de cîte 100, 150, 200 de mii de kW, cu echipamentul cel mai perfectat.

Folosirea echipamentului de înaltă presiune, modernizarea centralelor actuale, mărirea producției de energie electrică la același consum termic, reducerea temperaturii gazelor evacuate, mecanizarea complexă, lucrările de construcție și montaj prin metode industriale, trecerea la fabricarea și montarea în blocuri a echipamentului centralelor — toți acești factori determină dezvoltarea în ritm rapid a termoelectricității în U.R.S.S.

Pe de altă parte, cei doi ani de exploatare a centralei atomoelectrice sovietice, prima din lume, au confirmat avantajele utilizării energiei obținute prin reacții nucleare pentru alimentarea cu energie electrică din instalații fixe. În al șaselea cincinal se vor construi centrale atomoelectrice cu o putere totală de pînă la două milioane și jumătate kW. Ele vor fi construite în primul rînd în raioanele care nu au o bază proprie de combustibili și deci ar trebui să-l aducă de la distanțe mari.

O mare însemnătate prezintă creșterea unor sisteme energetice care unesc prin rețele de înaltă tensiune centrale electrice de diferite categorii, din cuprinsul aceluiași raion. În ultimul deceniu, s-au creat sisteme internaționale, care reușesc sistemele energetice ale mai multor raioane. Astfel, a luat ființă sistemul energetic central (Moscou, Gorki, Ivanovo, Leningrad), sistemul energetic din Sud (bazinul Donetului, regiunea Niprutului, regiunile Rostov și Stalingrad) și sistemul energetic Ural (Sverdlovsk, Ceboksari și parte din R.S.S.A. Bașkiria).

După cum se știe, energia modernă se caracterizează prin tendința de interconectare a tuturor centralelor electrice în sisteme energetice. Aceasta duce la avantaje economice și tehnice, printre care o mai bună utilizare a puterii instalate în centralele electrice, stabilitate și siguranță mărită în funcționarea instalațiilor, etc.

Cel de al șaselea cincinal pune sarcina importantă a creării unui sistem energetic unic pentru întreaga parte europeană a Uniunii Sovietice. Puterile mari concentrate în sistemele

internaționale din vest se vor reuni cu ajutorul unor linii de transport de energie de 400 kW. Hidrocentralele de la Kuibisev și Stalingrad vor fi unite astfel cu sistemul energetic de Sud și cu cel din Ural. În același sistem vor intra regiunea Voronej și R.S.S.A. Bașkiria. De asemenea, vor fi interconectate și sistemele energetice Georgia — Armenia, Azerbaidjan și Caucazul de Nord, formînd sistemul Transcaucazian. În 1960, centralele electrice interconectate în sistemul energetic unic al părții europene a U.R.S.S. vor furniza aproape o jumătate din întreaga cantitate de energie ce se va produce atunci în întreaga țară.

Crearea unor sisteme energetice interconectate îmbunătățește considerabil asigurarea cu energie electrică, ameliorază mult indicii tehnico-economici de funcționare a centralelor, dă posibilitate să se construiască centrale electrice mari în locuri nu numai mare de centrale mijlocii și mici, mai puțin economice, și permite să se utilizeze noi regiuni. Rezultatul cel mai important al creării sistemului unic al părții europene a U.R.S.S. va fi o mare economie de combustibil, prin mărirea producției de energie electrică în centralele hidroelectrice, prin utilizarea celor mai economice agregate de mare putere în termocentrale, ameliorarea regimului de lucru, etc. De asemenea, sistemul energetic unic al părții europene a U.R.S.S. va amplifica posibilitatea de manevrare și siguranța de alimentare cu energie electrică și va mări rezervele de putere.

Centralele hidroelectrice de foarte mare putere care se construiesc în Siberia vor permite creșterea în al șaselea cincinal a sistemului energetic unic al Siberiei Centrale. În acest puternic sistem energetic, care va acoperi regiuni de la Novosibirsk la Irkutsk, vor intra sistemele energetice regionale ale bazinului Kuzneț, regiunile Novosibirsk, Irkutsk, Krasnoïarsk. Baza acestui enorm sistem va fi formată de centralele hidroelectrice foarte mari de la Bratsk și Krasnoïarsk, care vor avea o putere totală de 6,4 milioane kW. Creșterea marelui sistem energetic al Siberiei centrale va constitui o bază puternică pentru o rapidă dezvoltare a forțelor de producție în această bogată regiune a Uniunii Sovietice.

Crearea părții europene a rețelei unice de înaltă tensiune, a sistemului interconectat din Transcaucazia și a sistemului energetic din Siberia centrale, apropie Uniunea Sovietică de rezolvarea sarcinii istorice de a crea rețeaua unică de înaltă tensiune, sistemul energetic unic al întregii Uniunii Sovietice.

Destinatari: China, India, Birmania

De-a lungul aleilor asfaltate răsăr din mijlocul verzeții dese câteva clădiri de piatră. Dincolo de grăjilul curții cu trei bătrîni se întinde bulevardul mărginit de clădiri cu multe etaje, gonesc tramvaie, autobuse, troleibuse.

Cîndva, în această fostă periferie a orașului Petersburg, se înalțau printre case dărăpănate, construcțiile scunde ale firmei străine Siemens-Schuckert producătoare de utilaj electric. Acolo se fabricau mașini cu putere mică destinate întreprinderilor mici.

Acum, din vechea uzină nu a rămas nici urmă. Pe locul ei au crescut halele uriașe ale uzinei Elektrosila „S.M. Kirov”, de trei ori decorată cu ordine. Produsele acestei întreprinderi sînt bine cunoscute nu numai în U. R. S. S. ci și peste hotare.

În unul din atelierele spațioase și luminoase ale uzinei se construiesc hidrogeneratoare puternice. Sub bolțile atelierului intră vagoane venite direct din două țări ale Leningradului. Printre mașinile-unelte gigantice și piesele uriașe ale mașinilor în construcție, vagoanele de cale ferată par niște sărmane vagoane. De aici au fost expediate în ultimii ani la Kahovka, Stalingrad, Kuibisev și alte hidrocentrale, generatoare care, ca putere, nu sînt mai prejos decît cele instalate la cele mai mari centrale electrice din Europa și America.

Într-o altă hală, tot atît de vastă, muncitorii ne-au arătat cu mîndrie o mașinărie uriașă. Era un turbogenerator de curent alternativ cu capacitatea de patru mii kW, construit pentru Vietnam.

Nu de mult colectivul uzinei a primit o comandă de turbogeneratoare destinate Vietnamului, Birmaniei și Indiei. Aceasta sarcină de onoare însoțitește pe fiecare lucrător al întreprinderii.

Acum, constructorii lucrează generatoare special adaptate pentru munca în condițiile climi tropicale. Într-o sală sînt așezate în rînduri lungi mese cu o mulțime de schite. Pe unele din ele se zărește scemul convențional „T”, ceea ce înseamnă: „Comandă pentru tropice”.

Muncitorii din „Elektrosila” execută cu multă grijă aceste comenzi. Eie necesită din partea colectivului uzinei eforturi mari, folosirea unor soluții îndrăznețe, originale. Constructorii au studiat cu minuțiozitate condițiile tehnice de proiectare a mașinilor, înțind seamă de particularitățile climatice de la tropice. Inginerul K. Kazovski, care a vizitat China de Sud, a înțin-

La porțile luminii



Există o zi în viața oamenilor sovietici, cînd pe tot întinsul țării lor se petrece un fapt de o neagră înfrumusețare: de la Marea Neagră și pînă la Marea Barenj, de la Leningrad și pînă la Almaty, în fiecare dimineață a acestei zile răsuna de trîntirea argintii a milioane de clopote și clopoței.

Un șor de ghicid că faptul deosebit pe care îl salută această unică, imensă simfonie a clopoțelilor, este ziua de 1 septembrie, tradițională dată cînd în țara socialistă începe anul școlar. Că această dată a anului a căpătat amploarea unei adevărate sărbători a întregului popor, o mărturisesc zecile de milioane de elevi și studenți, cîi numără astăzi tineretul școlar din Țara Sovietelor, care de câteva zile se află din nou adunați în luminoasele încălți ale școlilor de toate gradele.

O întințură din nesfîrșitul drum de clipe memorabile pe care le trăiesc copiii sovietici în primele zile ale lui septembrie o poartă răzătoare de pildă — în ușașele culorilor ale marelui magazin universitar „Lumea copiilor” de pe str. Kirov din Moscovia.

Într-o zi de Vasilii Cerepanov, fiul unui frezor de la o uzină din Moscovia. El a împlinit șapte ani numai cu o zi înainte de a puși pe treptele școlii. Dar încă de pe acum, vînzîndu-se înconjurat de atîta atenție de către mama și sora lui mai mare, de către vînzătorii magazinului, care se străduiesc să-i găsească uniforma cea mai pe măsură, micul Vasilii a căpătat un aer matur, de parcă ar suna în sinea lui: — „O să vezi peste zece ani cînd îmi va lua diploma de absolvent!” De atîta grație, Vasilii a uitat că sînt de mai bine de cinci minute în fața oglinzii, contemplîndu-și pușin fațoș, dar și adînc mișcat, șapca cu ocozor lucios, ghiozdanul din spate dîndora de curji, cîiete și alt „armament” școlar.

— Aven o grăoază de treburi — îi măturisete mamei lui Vasilii, șefa raionului, Mișina. Anul acesta-l ne-au sosit „mărțuri” cu o dată și jumătate mai mult ca în anii precedenți.

O animație și mai vie domnește în secțiile magazinului unde se vînd manuale, ghiozdane și material didactic necesar școlărilor mai vîrstnici. Aceștia au deja „experiență”. De aceea, în ciuda celor opt ori nouă ani, adeseori se prezintă singuri și își cumpără ei înșiși obiectele de care au nevoie.

MIHAIL COSMA

IN ZILELE DECADEI

Bădia Lipan s-a dus la concert

Bădia Iosif Lipan se mulță dintr-un satuc de lîngă Bicaz la Iași. Pe peronul gării Bicaz, lîngă linia I, sîtu înșirate pături, dulapuri, lazi, niște scînduri și multe, multe altele care se află în gospodăria unui om chibzuit. Paza întregului calabalac a fost încredințată lui Costel, nepotul, iar bădia Iosif s-a dus să vorbească pentru un vagon special la trenul de marfă.

E încă devreme. La ceasul acesta al dimineții, unde vineții ale Bis-triței încep să bată în verzi, iar orașul pare că s-a goit cu totul de mulțimea ce-l are apucat, cu noaptea în cap, drumul șantierelor.

Rezultatul cu care vine de la șeful stației nu-l prea mulțumește pe Iosif Lipan.

— Ne dă vagon, dar cîc nu știe precis la ce oră, fiindcă trebuie să vină un tren special.

— Ce fel de tren, bădie Iosif?

— Habar n-am.

Între timp, scotînd că ar fi vremea micurii, au venit să ajute la încrețat cumnata și nepoatele bătrîmului, Orele trec. Iosif Lipan și-a pierdut răbdarea cu totul și vine supărat la biroul de măsurare.

— Ce se mai aude, frate, cu vagonul meu? Li musai să plec astăzi.

— Păi pleci după ce sosește trenul special.

— Ce fel de tren îi și asta?

— Vine cu el un ansamblu ucrainean de cîntec și dansuri. Diseară dau spectacol la noi, la Clubul central — se amestecă în vorbă și casieria.

— Pe Iosif Lipan vestea asta îl interesează. Le cunoaște și tare-i plac cîntecul și dansurile ucrainene, și în loc să mai întreb de vagon, o descoace pe casieria:

— Li cu bilete?

— Sigur că da. Eu am. Dar acum nu mai gusești nici să tragi cu talonul. S-au vîndut toate încă de atunci.

— La ce oră vine trenul?

— La 13.25.

Iosif Lipan pleacă grăbit. Femeile îl iau în primire.

— Ce s-aude cu vagonul?

— Auziți, cîc acum la 1 și 25, vine un ansamblu ucrainean de cîntec și dansuri.

Pînă la sosirea trenului a mai rămas pușină vreme. Pe peron s-au adunat reprezentanți ai constructorilor hidrocentralei „V. I. Lenin”, oameni ai muncii din Bicaz. Au venit și brațele încărcate cu flori să-i întîmpine pe solii artei ucrainene — Corul popular ucrainean de stat — sosit în țara noastră cu prilejul Decadei literaturii și artei ucrainene.

Iosif Lipan se amestecă printre ceilalți. Și cînd membrii ansamblului coboară pe peron, el se duce și le stringe mîinile, adresîndu-le cuvinte calde de bun venit.

Prietenia se leagă repede. Cîrînd, în ciuda cunoștințelor slabe de limbă ucraineană, — dintr-o parte — și romînă — din cealaltă — se încehea și discușie vine. Un oaspeț ucrainean îl dăruiește o insignă iar bătrîmul, drept mulțumire, îl cîntăște cu o figură răsucită de degetele lui dibace.

În cele din urmă, Iosif Lipan spune ce are pe suflet: că ar urea să vină și el al diseară la spectacol, dar că biletele s-au vîndut toate încă de acum două zile.

— Lasă că vîi cu noi — îl asigură nouă său prieten.

— Și se înțeleg în amănunțime astia pur înțînînd de diseară.

Oaspeții ucraineni se urcă apoi în autobuse și pleacă să viziteze șantierul hidrocentral.

După plecarea lor, Impiegatul îl anunță pe Iosif Lipan că va avea vagon după amiază, la ora 5.

— Nu pot. Eu la 8 mă duc la cîntec.

— Păi parcă era musai să pleci azi.

— Ei, azi... Ce, mîne nu-i zi?

IULIA SCUTARU

În vechea cetate de scaun a domnilor moldoveni

Vechea cetate de scaun a domnilor moldoveni a fost pentru a doua oară vizitată de Corul popular ucrainean de stat, sau ansamblul Verivoka, cum i se spune pe scurt. De aceea, interesul miilor de spectatori — jericîi posesori de bilete — era îndoit. Pe mulți dintre coriști și dansatori i-au cunoscut în 1952, Oare o să revadă? Ce-o fi nou în program?

În ziua spectacolului, pe inserate, Suceava părea că se golește. Mii de oameni se îndreptau spre lînce de arini de la marginea orașului, devenită un imens amfiteatru natural.

Dar luna nu i-a putut cuprinde pe toți doritorii, așa că inițiativa stației locale de radio de a transmite programul în întregime, a fost foarte bine primită. Pe străzi, în dreptul me-

gajanelor staționau grupuri masive de oameni.

Solii minunatele arte ucrainene i-au încîntat pe cei prezenți cu înalta lor măiestrie. Cîntecul nostalgic sau vesele, dansurile pline de viuțioane, atît de apropiate de ale noastre s-au bucurat de o apreciere entuziastă și unanimă.

Scena fiind în aer liber, în pauză și în sfîrșit, numeroși spectatori au venit în „culise” și i-au înconjurat pe artiștii ucraineni, care nu mai pridideau dînd autografe, făcînd schimburi de insigne și chiar de fotografii cu dedicație.

Așa se face că în loc să se termine la 8, cum era programat, spectacolul a luat sfîrșit aproape de ora 10 seara.

Conferința de presă de la Consiliul General A.R.L.U.S.

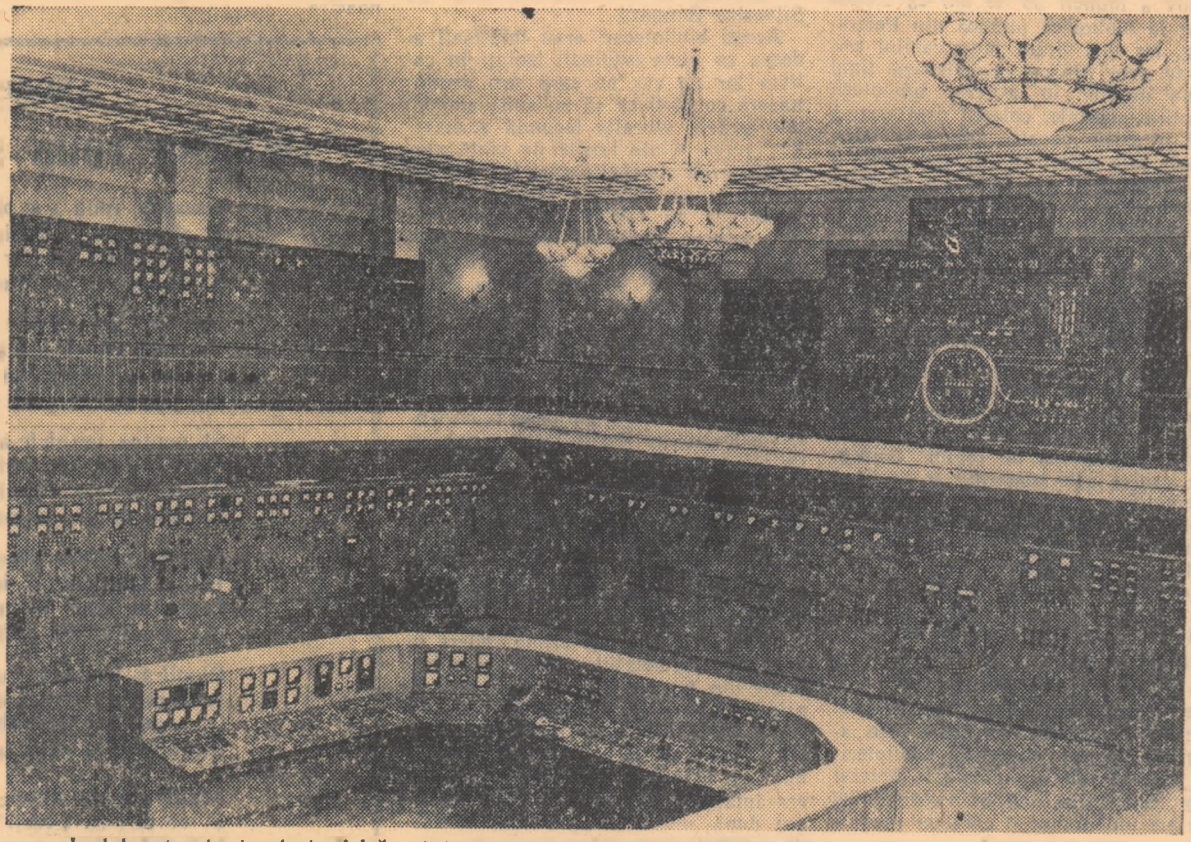


În ziua de 5 septembrie a avut loc o conferință de presă în cadrul căreia membrii delegației oamenilor de artă și cultură din R.S.S. Ucraineană și-au împărtășit impresiile despre vizita pe care au făcut-o în țara noastră.

În cîșeu: Vorbeste M. N. Ivanjicki, vice-președinte al Asociației ucrainene pentru legăturile culturale cu străinătatea.

A. AVGUSTINIUK

O INSTALAȚIE GIGANTICĂ



În laboratorul de electrofizică al Academiei de Științe a U.R.S.S. a fost creată o instalație gigantică pentru studiarea nucleului atomic. Este cel mai puternic sincrotron din lume cu ajutorul căruia savanții vor putea să accelereze protonii pînă la energia de zece miliarde electron-volți. Electro-magnetul înelaj al noului accelerator cîntărește 36.000 tone, iar diametrul lui atinge aproape 60 metri. Acceleratorul dă posibilitatea să se adîncească studiarea proceselor nucleare.

CITIȚI ÎN PAGINA III-A:
„SĂRBĂTOAREA PRIETENIEI SOVIETO-ROMINE LA MOSCOVA”
Un reportaj despre ferivizitele și serbările populare care au avut loc la Moscovia cu prilejul sărbătorii naționale a Romînilor.

LITERATURĂ-ARTĂ-ȘTIINȚĂ



VERA MUHINA

„Fertilitate”

Biblioteci sovietice și bibliotecarii lor

Bibliotecile sovietice nu s-au născut din nimic, nu au răsarit din neant, ci au continuat o tradiție multiseclară. De aceea am considerat util să mă ocup în primul rând de trecutul bibliotecilor din U.R.S.S. Astfel, găsim date încă în secolul al III-lea, a existat o bibliotecă la Horezu, despre care cronicarii epocii respective și a celor care au urmat spun că a avut o importanță deosebită în dezvoltarea culturală a vechii Rusii. În anul 1037 a fost înființată prima bibliotecă a statului rus la Kiev, pe lângă catedrala Sfânta Sofia și este citată de asemenea bibliotecă de cărți bisericești de la miniatură Pecherskaia, care posedă un fond deosebit de prețios. Până în secolul al XV-lea, cele mai mari biblioteci se aflau pe lângă mănăstiri, având un pronunțat caracter religios. Din păcate, aceste colecții nu au ajuns până în zilele noastre, iar desigur existența lor stă numai din vechile cronicile. De abia în secolul al XVII-lea apar biblioteci de cărți laice și, iarăși, în secolul al XVIII-lea, dinstre care trebuie să menționăm de aceea a cnezului Vasili Ivanovici și a lui Ivan al IV-lea cel Groaznic, care posedă cea mai bogată bibliotecă din acele timpuri. Se mai vorbește în aceeași perioadă despre bibliotecă lui Silvestru Medveev, care a întocmit primul catalog de cărți din Rusia, și despre marea majoritate a acestor biblioteci a dispărut fără urmă, împărțite de necruțătoarele vicitudini ale războaielor.

Rusia modernă, sore deosebită de Rusia veche, își laicizează bibliotecile. Petru I deschide porțile Rusiei și înalță barba boierilor, lasă să bată aceste stepe un vânt înnoitor. El străinează cărți din Europa pentru propagarea științei și creează depozite de cărți laice și științifice. În primul rând al secolului al XVIII-lea ia ființă prima bibliotecă de tip nou, bibliotecă Academică de științe, iar în anul 1720 Ioan Prokopovici întocmește primul regulamentul de funcționare a bibliotecilor de pe lângă școli. După Petru I, aceste începuturi se sting. Ceea ce este caracteristic în secolul al XVIII-lea este creșterea numărului bibliotecilor personale ale nobilimii, oamenilor de știință, de literă și artă care se întrec în a-și organiza colecțiile de cărți.

De la începutul secolului al XIX-lea, bibliotecile capătă o dezvoltare mai largă. Se deschid biblioteci publice, biblioteci școlare pe lângă licee, se mărește numărul bibliotecilor universitare. Oamenii de știință, literatură și artă, pătrunși de importanța acestor centre de cultură pentru mase, participă efectiv la munca din biblioteci. Astfel, între anii 1825 și 1835, eminentul matematician rus Lobachevski, conduce bibliotecă universitară din Kazan depunând eforturi deosebite pentru buna ei organizare. Fabulistul Krilov a muncit 30 de ani ca bibliotecar la bibliotecă publică din Petersburg, iar mai târziu remarcabilul critic de artă Stasov organizează timp de ani de zile în aceeași bibliotecă colecții speciale, colecții care poartă până în zilele noastre amprenta laborioasei sale activități. În anul 1862 a fost inaugurată la Moscova bibliotecă muzeului public „Rumeanov”, astăzi bibliotecă de stat „V. I. Lenin”.

Odată cu pătrunderea capitalismului în Rusia, bibliotecile încep să capete un rol mai important în viața socială și culturală a țării. Totuși, masele populare au accesul restrâns la tezaurul de cărți din biblioteci. Guvernul țării își lasă monstruoasă să amănăta frământarea dezvoltării bibliotecilor, refuzând înființarea de noi biblioteci, instaurând un regim polițienesc pentru cele existente și limitând la maximum accesul pentru masele largi. Ca o replică la acest regim înghizitorial, la acest călăuș pur cărții și gândirii umane. Încep să apară bibliotecile ilegale propagând ideile înalte. Trebuie reținută dintre aceste biblioteci aceea înființată de muncitorul înalt Haliurin pe lângă „Uniunea de nord a muncitorilor ruși”.

Perioada 1905—1907 corespunde unei epoci în care guvernul țarist face anumite concesii regimului bibliotecilor. În 1908 este organizată la Petersburg Societatea de bibliotecari, care are un pronunțat caracter liberal-

burghez, societate care publică între anii 1910 și 1915 revista „Bibliotecari”, iar în 1911 convocă un congres pe lângă Rusia pentru problemele bibliotecilor. În 1913 se vorbește menționată activitatea eminenței activiste pe lângă bibliotecarii din Moscova cursuri de bibliotecari.

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie schimbă în mod calitativ activitatea acestor centre de cultură. Sub impulsul puterilor val al revoluției, al necesității sete de cunoaștere a maselor iesite la lumină, bibliotecile sovietice cresc și se dezvoltă odată cu marea stat sovietic. Ele se bucură de atenția permanentă a partidului și guvernului sovietic, de atenția omului de știință și a lucrătorilor de cultură de formare clasică care a fost Lenin. Dacă răsoim corespondența și articolele lui Lenin din epoca mării revoluții, ne dăm seama că în plină zguduire, când străzile tremurau sub loviturile de tun, și când fumul incendiilor vestea sfârșitul unei lumi care se opunea inversat, Lenin păstra întotdeauna timp pentru un articol, un gând, un sfat pentru problema bibliotecilor și pentru bibliotecari.

Na am să ețez acum prea multe date care să susține extrăordinară dezvoltare a bibliotecilor în Uniunea Sovietică. Am să arăt doar că există peste 360.000 de biblioteci de toate tipurile, peste 700 milioane de exemplare de cărți. Numărarea hotărâri ale Comitetului Central al Partidului Communist al Uniunii Sovietice și ale Guvernului Sovietic vin să sublinieze grija permanentă și atenția de care se bucură bibliotecile din partea statului sovietic. În fiecare republică unională există câte o bibliotecă publică de stat este bibliotecă Lenin. Cea mai mare bibliotecă științifică din Uniunea Sovietică este Biblioteca Academiei, bibliotecă care și-a sărbătorit nu de mult 250 de ani de existență. Marea Revoluție din Octombrie schimbă calitativ nu numai activitatea bibliotecilor, care devin focare de pătrundere în masele largi a marilor bogății de cultură și știință acumulată de omenire, ci schimbă însuși conținutul vieții bibliotecarilor.

În literatura universitară găsim o serie întregă de portrete de bibliotecari și în mare parte acestea sînt prezentări ca bibliografi fanatici, colecționari de cărți rare, care țesizau cartea. Astfel de personaje găsim în romanul lui Anatole France „Revolta inginerilor” pe Julien Sarratie, în „Insula pinguinilor” pe Fulgence Tandre. În „Crima lui Silvestre Bonnard” pe Silvestre Bonnard.

Acești bibliotecari erau înfățișați adesea ca niște originali izolați în colivia lor de aur pe care și-o capotăseră cu cărți ca să nu audă zgomotele străzii vibrată fecundă a maseilor; aceste ființe lipsite de viață personală erau zăvăluite dăstrînd ca har pagoniști niste relicve rare. Fără îndoială că nu acesta era chipul real al tuturor bibliotecarilor din acele timpuri. Înseamnă în aceste trăsături se potriveau într-adevăr Marea Revoluție din Octombrie deschide colivia bibliotecarilor și le schimbă orizontul.

Am ales din literatura sovietică doi scriitori care se ocupă în operele lor de bibliotecari: pe Ilya Ehrenburg și pe Makarenko. Și-am amintit la ei pentru neobștile lor curiozități, adică pentru intuiție și spiritul curios de observație ce își înalță și pătrunde în zonele lăuntrice în abisurile tainice ale altor oameni înfățișiți în sbuciumata lor viață.

În romanul „Si a fost ziua a doua” al lui Ilya Ehrenburg este zugrăvit chipul unei bibliotecare, în persoana Nataliei Petrovna. La prima vedere se pare că personajul acesta conține unele din trăsăturile pe care le surprinde și Anatole France Totuși, prin însuși felul cum este prezentată în fața Petrovna ea se află într-o polemică de principiu cu felul vechi cum era înfișat bibliotecarii Sînt primii ani după revoluție, cînd sute de mii de oameni revolute de cultură se înfruntă spre locușii cei mai renovați, bibliotecă. Se schimbă cititorii. Nu mai sînt aceiași, Nataliei îi vin cititori noi și ea caută cu înfrigurare printre ei pe omul îndrăgostit de

CARNET

Revistele sovietice în septembrie

Revistele literare sovietice din luna septembrie oferă cititorilor un material variat și interesant. Revista „Znanca” publică între altele ultimul fragment al romanului „Oameni și filii” de K. Lebedev, povestirea „În drum” de S. Jurahovici, versurile cunoscutului poez sovietic B. Pasternak, Vl. Lugovskoi, V. Kornilov ș.a.

Din materialele apărute în revista „Zvezda” desprindem conținutul părții a doua a cărții lui S. Smirnov „Descoperirea lumii”, schița „Nașterea gigantului” de G. Metelski. Revista publică articolul „Cîteva probleme în legătură cu teoria romanului” de V. Dneprov ș.a.

Revista „Novii mir” publică la publică „Reportaje din zilele noastre” însemnările lui P. Kaley — director de S.M.T. Proza e prezentată prin continuarea romanului „Fără acces pline” de V. Dudintev.

În paginile revistelor „Neva” poate fi găsit articolul lui E. Afanasev, ministru al învățămîntului din R.S.F.S.R., precum și alte articole din domeniul învățămîntului. La cererea cititorilor, revista „Neva” a început publicarea unor articole despre viața lui V. I. Lenin. Se continuă printre altele publicarea romanului „Munții abrupti” de N. Virla și piesa de teatru „În vechia Moscova” a Verel Panova.

„Inostrannaia literatura” continuă publicarea romanului lui E. M. Remarcov „Al timp să trăiești, al timp să mori”. Un loc însemnat îl ocupă articolul lui A. Dementiev „Problemele literaturii sovietice în discuția cercurilor literare din străinătate”.

Proza din revista „Drujba narodov” este prezentată prin povestirile scriitorilor ucraineni V. Zemleaka „Vadul de piatră”, „Străzile lumii” de A. Brodeși și altele. Revista publică poemul „Marea Inițiativă” al lui V. Kazin și versurile lui I. Sîvazi „Călătorie în Inanți”.

Revista „Junosti” publică prima povestire a studentului A. Glad în titlul „Cronica lui Viktor Podgurski”. Revista publică continuarea discuției „Omul transformă pămîntul”. În același număr apare un vedetă semnat de T. Solodiar „Sberliana”.

Oamenii de artă din Ucraina pregătesc numeroase lucrări închinată aniversării a 40 de ani de la Revoluția Socialistă din Octombrie. Numeroși pictori, sculptori și graficieni ucraineni au și terminat lucrările destinate expoziției ce se va organiza cu ocazia jubileului. Meritoarea temă abordată se referă la trecutul eroic al poporului sovietic, la realizările dobîndite de acesta pe calea construirii comunismului, pentru întărirea păcii și prieteniei între popoare.

Printre lucrările finalizate se află o pinză de mari proporții aparținînd pictorului I. Smatka: „Discursul lui V. I. Lenin despre planul GOELRO”. Pictura lui I. Egorov „Soldații lui Octombrie” este închinată neuitatelor zile ale anului 1917, iar lucrarea înarului pictor kievlean O. Lopuhov este intitulată „Arestarea guvernului provizoriu”.

Spectacole teatrale pe pămînturile deslețenite

Artiștii Teatrului de dramă „K. S. Stanislavski” și soliștii Teatrului de operă din Moscova au întreprins un turneu în Kazahstan. Colectivul Teatrului „K. S. Stanislavski” a prezentat în acest turneu piesa „Cădătorii lui Balzaminov” de A. N. Ostrovski, iar soliștii Teatrului de operă au dat o serie de concerte vocale și instrumentale.

Spectacolele au fost vizionate de peste 8.000 spectatori de pe pămînturile deslețenite.

ANDREI MALIȘKO

De-afita rouă s-a plecat seara

De-afita rouă s-a plecat seara, E altă trifoi sălbatic și peiș, E niprul tot de aur viu ca para Și vadul lui de mire pare plin.

Arareorj am rățel pe-aci, Pe unde riu-și joacă apa vie, Cu inima-adîncită-n valuri mici Sub spațiul larg ca pentru veșnicie.

Și pentru veșnicie-am dus, Incele Arome vechi de lerburi parfumate, Ațitea cînteca ca niște fete Cu fețe tinere, bronzate.

Dansul peștilor, livezile în floare, Urma herghelilor în roua curată, Dudulul vesel de tractoroare, Nu se sting din suflet nicodată.

Popii-și leagă-nă frunzele moi În zarea cu fosnet de grîne, O, zorile lui Octombrie, voi Imi sînteți și viața și soarta de milne.

Frumoasă zi, cîmpie aurită Și vînturi ce treceți în zbor, Voi sînteți țara mea iubită Și pentru voi nu-mi pare rău să mor.

În romînește de EMIL MANU

Personaje pe care le-am interpretat



Articol scris pentru „Veac nou” de NATALIA UVVÎI, artistă a poporului a U.R.S.S., laureată a Premiului Stalin.

În aceste rânduri aș dori să împărtășesc prietenilor din România cîteva gânduri nu atât despre teatru în general, ci despre unele personaje pe care am avut prilejul să le interpretez în ultimii ani.

Asemenea tuturor oamenilor de artă sovietici, ea mai arătătoare năzuință a mea este de a sluji prin artă poporului, patria noastră socialistă. Legătura strînsă cu poporul constituie pentru fiecare artist o sursă nesecată de inspirație și de forță creatoare. De fiecare dată resimt o adîncă bucurie înclind în piese care înfățișează poporul, oamenii care înfățișează mărețelor transformări ale epocii noastre.

După părerea mea, interpretarea unui erou contemporan nu e mai ușoară ca aceea a unui personaj din trecut: redarea în toată complexitatea sa a chipului omului contemporan cere mult talent și forță artistică. În cariera mea artistică am avut prilejul să interpretez mai multe personaje de acest fel. Așa sînt chipurile de femei în piesele lui A. Kornciuc, printre care Lida în „Platon Krecet”. Dar personajul pe care l-am simțit deosebit de apropiat, a fost acela al Nataliei Kovskik, dintr-o altă piesă a lui A. Kornciuc, „Grîngul de cîlmi”. De ce sînt simțite chipuri atât de apropiate? Ce m-a ajutat să simț, să înțeleg și să mă străduiesc să redau cel mai veridic chipurile eroinelor mele, chipul femeii sovietice? Însăși viața, în toată complexitatea ei, observarea atentă a oamenilor noștri sovietici. Am fost în colhoziuri, am înțeles acești oameni și în oraș, l-am ascultat cînd luau cuvîntul la plenary conferințelor. M-a interesat în felul cel mai înalt grad și am urmărit întotdeauna cu cea mai mare atenție nu numai ce spuneau, dar și felul cum spuneau. De fiecare dată am fost profund impresionat de pasiunea care se simțea din fiecare cuvînt pe care-l rosteau despre munca lor, de dorința lor arzătoare și interesul ca întreaga țară, nu numai colhozul ca înțelegătoare, Creind chipul Nataliei Kovskik, președinta sovietului sătesc, mi-am propus să redau aceste

mamă ce asistă la pielea familiei sale, aicătută din oameni degenerați sufletește, dar care e prea slabă pentru a-și putea salva.

Din repertoriul clasic ucrainean am interpretat pe Marușa Boguslavka, din piesa cu același nume a dramaturgului M. Startki. Aceasta este o piesă istorică a cărei acțiune se desfășoară în timpul năvălirii tătarilor și care înfățișează patriotismul înfălcărat al unei tinere fete ucrainene. Unul din cele mai interesante și mai dramatice tipuri pe care le-am creat de-a lungul activității mele scenice este cel al Annei din piesa „Fericea furată” de Ivan Franko, interpretarea acestui chip, de o mare profunzime dramatică — cel mai reușit chip de femeie din dramaturgia ucraineană — mi-a cerut eforturi speciale. Lucrînd asupra rolului, am simțit îndeaproape viața bujului, natura acelor locuri, caracterelor oamenilor, concepțiile lor despre viață, obiceiurile lor. Am călătorit prin aceste sate, am discutat cu oamenii, le-am studiat vorba, ritmul și tonul vocii, pentru a le putea cunoaște mai bine sufletul și caracterul.

Această călătorie mi-a folosit mult și la interpretarea rolului mamei din filmul „Drum însingurat”.

Și pentru că a venit vorba de cinematograful, mărturisesc că pe ecran interpretez cu deosebită bucurie tipuri de femei simple ale căror chipuri și destin își croiesc cu ușurință drum spre inima poporului. Astfel, în „Curcubul”, am interpretat rolul parizonelor noastre — ucrainene și romine — există multe trăsături comune. Atît poporul român cît și cel ucrainean au fost multă vreme lipsite de posibilitatea unei adevărate dezvoltări naționale; și unul și altul dintre popoarele noastre nu au încetat niciodată să speră și să lupte pentru a-și cuceri o viață liberă și fericită. Aceste trăsături comune nu au putut să nu influențeze dezvoltarea artei noastre. Vechiul sat românesc a avut fără îndoială multe lucruri asemănătoare cu vechiul sat ucrainean, ale cărui femei le înfățișez unorii în piesele scriitorilor noștri. Eram încă o copilă, dar îmi aduc aminte cînd de amar trăiau străduindu-se să trăiască în condiții deosebit de grele. Și astăzi, cînd trebuie să interpretez un personaj din trecut, se înalță din adîncul sufletului meu nolanul amintirilor și al simțimintelor încercate alături. În afară de aceasta, la realizarea personajelor din trecut îmi ajută mult și literatura, documentarea istorică, studiul epocii și al caracterelor oamenilor din acele vremi. Cu deosebită dragoste am interpretat-o pe Krucina, din piesa lui A. N. Ostrovski „Vinoțai fără vină”. Acest personaj — care îmi este deosebit de drag — înfățișează femeia rusă, adică ei puritate sufletatească, profunzimea sentimentelor, integritatea caracterului său.

Încheiere, vreau să arăt că teatrele din Ucraina pun în scenă numeroase piese ale dramaturgilor din țările de democrație populară. De pildă, la noi se prezintă „Citadela sfîrșimă” de Horia Lovinescu, iar piesa „Steaua fără nume” de Mihail Sebastian e în pregătire la Teatrul Academic de Dramă „Ivan Franko” din Kiev.

Doresc, de asemenea, să subliniez că pe prilejul întîlnirilor mele cu artiștii romîni, am putut constata o mare afinitate sufletească și multe trăsături comune popoarelor noastre. Interpretăm desori aceleași roluri, pentru care avem aceeași concepție și viziune a lucrurilor. Sînt bucuroasă că am avut prilejul s-o cunosc pe apreciată artistă Maria Filitti, pe Zecalia Palli, ca și pe alți talenți ai țării romîni.

Vom fi foarte bucuroși să vedem la noi, în Ucraina, pe maestrul artei romînești, pe solii minunatului popor romîn.

Doina ascultată de Vladimir Korolenko

Vladimir Korolenko era cunoscut cu „doctorul Petru” (Aleksandrov), un revoluționar rus fugit din Siberia și stabilit, înainte de 1877, în Delta Dunării, unde se îndealinea cu pescuitul Trecînd Dobrogea la statul român, dr. Petru își valorifică titlul de doctor și fu numit medic de plasă la Tulcea. A fost un doctor unic, care dădea multă grijă populației — cîntă clientilor unora și bani de mîdă-camie. Casa lui era deschisă tuturor. Oricine putea intra în gospodăria lui. În secolul al XIX-lea, de altfel, era odată de îngrijitor. De altfel, în permanență în vîntură, în care orice trecător intra, bea ceai și pleca chiar fără să dea ochi cu gazda.

W. SEVASTOS

sărături, de la țară, de la cloabanul cu turma lui, — îți vine tarăși a adera care-ți trezește în suflet o senzație aparte. Mă întreb: oare ce-ți e înăuntru? Oare e germinată înăuntru o viață înconștientă, adu-nă în curs de an de decenț, de veacuri, care palpită într-o armonie elementară și-n fosfoatul verbului de viață, în cîntecul vîntului, și în înălțimile deasupra, poate cel din urmă — al unei pășiri de stîncă înspăimîntată, și în tînăca coacere a grîunțului și în ochii negri ai cloabanului rarină, biruit de soare.

Korolenko îl vizita destul de des pe doctorul Petru împreună cu soția și cu fiica lui. Făcea excursii pe lacul Razelm, la Eracleia etc.

Din aceste călătorii, ochiul scriitorului, înzestrat cu un fin spirit de observație, a prins icoane interesante — care au fost apoi redată cititorilor.

Korolenko a notat situația stranie a Dobrogei, care — deși făcea parte din statul român — nu se bucura la început de drepturi constituționale A zăgărit populația înopoiată, care refuza să se vaccineze împotriva viorolei — preferînd temnița decât să se supună unei operații puse la cale de... Antichrist... A arătat abuzurile administrației și încercările de înnoțire schitate de socialiști, în frunte cu „domnu’ Cartianu”, cizmar de profesie, care a organizat greva hamaliilor din Tulcea. A descris cu pană de maestru pe călătorii de comeri, care făceau săpături pe acuns în gorganele Dobrogei — moșii unde zăceau rămășițele pămîntești și podobela căpeteniilor trace și scitice.

Oare la ce se gîndește el, cînd urmărește cu privirea căruța, care se afundă pe făgașurile steei? Dar oare se gîndește și la ceva? Soarele răsare deasupra lui soarele apune pe dinșul, norii se ridică și se întind neobservate, a prins icoane interesante — care au fost apoi redată cititorilor.

Korolenko a notat situația stranie a Dobrogei, care — deși făcea parte din statul român — nu se bucura la început de drepturi constituționale A zăgărit populația înopoiată, care refuza să se vaccineze împotriva viorolei — preferînd temnița decât să se supună unei operații puse la cale de... Antichrist... A arătat abuzurile administrației și încercările de înnoțire schitate de socialiști, în frunte cu „domnu’ Cartianu”, cizmar de profesie, care a organizat greva hamaliilor din Tulcea. A descris cu pană de maestru pe călătorii de comeri, care făceau săpături pe acuns în gorganele Dobrogei — moșii unde zăceau rămășițele pămîntești și podobela căpeteniilor trace și scitice.

Korolenko a pătruns sufletul poporului român, după cum se vede din următorul fragment, scos din schița „Nirvana” care a apărut în 1913:

„Dintr-o parte se țeveste pentru scurt timp un acoperiș înținat; o poartă înaltă se desenează pe cer ca o spînzurătoare. E o stîncă — un adăpost pentru turme și păștori, unde oamenii duc de bună seamă aceeași viață, zăgărită destul de lămurit încă de Homer. În cîrînd dispar și aceste urme de așezare omenească. Numai cîntecul din stîncă, din lerburi rare, care se apleacă napustite spre pămînt lată ale ca niște pete albe și cloabanul, ars de soare, cu blăcușă pe umăr, care ne petrece cu privirea lui ațintită asupra-ne...”

Și de la toate acestea, — de la nesimțite și înfalibil, după cum se rînduiesc surcările pămîntului natal și soarele patern și vîntul steei într-o sămintă de țară sau într-o floare. Că a luat din cîntecul înalțășilor, alîngătoare ca gemetele vîntului, și ce a luat de la vîntul steei, cu răsnet de cîntec nedăsuțit. — el însuși nu ne va spune Taralari de lăutar figuri îl prind după ureche doina și o înșiră în luma țar poartă steei. Nici nu-și dă seama de succesul lui. El privește ca și înaintea lumoa ceasta a lui dumnezeu cu ochii săi bîșșș, ba nersîrit de adînci și, ca și odinioară, caută bibinda dezlegarea florului din adîncul nimii lui ca răspută la chemările naturii. Uneori gîșșșe ceea ce e chîta, în ochii unei fete pe lumînata sălbatică ca și dinșul. Alte dați îmbrățișește fără adăpost, singuratic, ca o cîntă deasupra vînt din stee... Dar pînă să una bătrînețea care-i presară zăpădă pe pielea lui negre și aspre... el este cteodată primejdit pentru femeia care trec prin stee pe lângă turma lui.

Și asta-i viața omenească... Cîte vînt de acest fel dau în floare, se deslac și se oșșșe, petrecînd una pe alta, ca rogozul care rînd pe rînd se dezvoltă și se vestejește fără o luptă conștientă fără năzuință, nestîind ce-l îngalata și cu alii mai puțin ce-l credința.

Este ceva aparte în steepele acestea, în soarele acesta, în răsulțarea deopotrivă a vîntului din stee și în privirea păstorului român, enigmatică la fel ca rîmnicul din munți... E un fel de ațipire ademenitoare, ca o orădă a nuanțelor steeilor, ca o farmec răspîndit de acest cor haotic al vîntii primitive... E un fel de largie a spiritului omenească, năpădită de turburăturii poetice care trec ca niște crîmpene prin fiecare suflet omenească în parte și numai la dephțare de veacuri se cristalizază într-o gîndire mastică sau într-o plămăsură masivă... Într-un șiraș de plămăsură și într-o picătură de glîndire...”

Această pagină redă procesul de zămislire a doinei, cu atita pătrundere sufletească și frumusețe artistică cum puțin scriitorii au izbutit să realizeze ceva asemănător.

Korolenko a pus pe dăstorul român în mijlocul naturii de aici, crescut parod din adîncurile pămîntului ca țara și ca arborii — înclt doina parodă un amestec de dor, poroi dintr-un suflet omenească, ca stihili, cîntă potolite, cînt dezlăunțite într-un vijor năpranic.

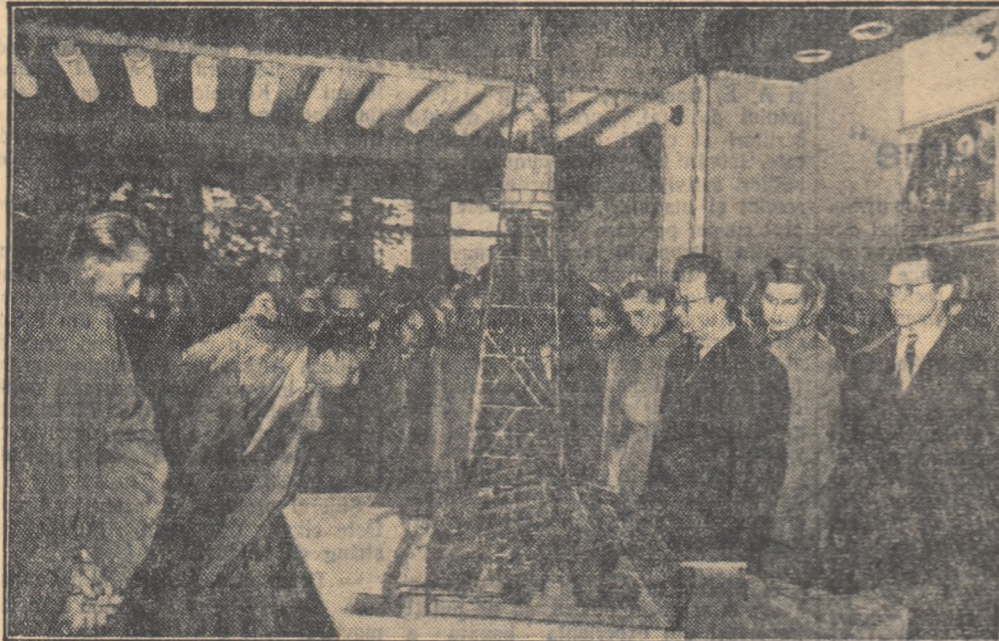
Sărbătoarea prieteniei sovieto-române la Moscova



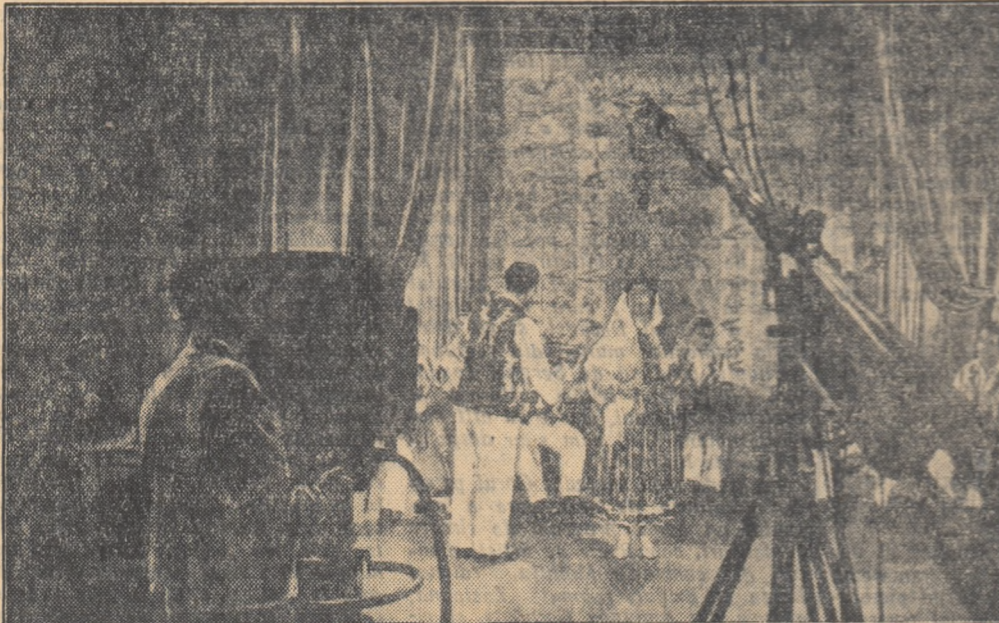
Pavilionul expoziției „Republica Populară Română pe drumul construirii socialismului”



Un moment solemn: Mihail Dălea, ambasadorul R.P.R. la Moscova, deschide expoziția.



Standul care înfățișează progresul industriei petrolifere românești stărnește un interes deosebit în rândurile vizitatorilor.



Ansamblul de muzică populară românească, condus de Nicușor Predescu, la postul de televiziune Moscova.

Iată-ne, așa dar, în capitala Uniunii Sovietice... Aerodromul Vnukovo, pe care aterizăm, aș îndrăzni să-l asemui cu un imens stup de bondari; nici o clipă nu încetează zvonul avioanelor și mărturisesc că, fiind sincer emoționat de călduroasa primire pe care reprezentanții VOKS-ului au făcut-o delegației A.R.L.U.S. ce sosise în același avion, nu mi-am deslășit privirea de pe pista aerodromului. În permanență stoluri de avioane își luau zborul să navigheze deasupra oceanului aerian al Uniunii Sovietice, spre vastitatea Siberiei sau țărâurile Nordului.

Din adîncul inimii

Poporul sovietic a ținut să marcheze anul acesta ziua de 23 August — marea sărbătoare națională a poporului român — organizînd numeroase și emoționante manifestări ale prieteniei sovieto-române. Urmărindu-le îndeaproape, mi-am dat seama că omul sovietic nutrește un interes deosebit față de realitățile României de azi, că el dă o înaltă prețuire muncii și realizărilor poporului român, socotindu-le o contribuție de seamă la cauza păcii și securității internaționale.

„Mă aflu în sala „Bauman”, la adunarea consacrată mării noastre sărbători naționale. Oamenii sovietici vorbesc compatrioților lor despre noua Românie. Stau în mijlocul lor, le ascult comentariile, și cit de emoționant te simți cînd vezi propria-ți casă înfățișată în cuvintele prietenilor. Iată-l, de pildă, pe acad. L. Mint. Profund cunoscător al problemelor de istorie, el face cu marea ușurință o rapidă incursiune în trecutul țării noastre. Dar nu aceasta te izbește, în primul rînd, ci pasiunea pe care o transmite acest bărbat, nu prea înalt, cînd vorbește despre munca și înălțuirea poporului român.

Deși timplele-i încep să prindă culoarea argintului, poetul A. Jarov este socotit în Uniunea Sovietică un cîntăreț al tineretului. Nu s-a dezmintat nici în seara aceasta, cînd îl ascultăm în sala „Bauman”. Vorbește liber, impetuos, ca un vers din Mătașovski. În cursul amlui trecut, el a fost în două rânduri în România: primăvara, și, apoi, toamna. Poetul, îndrăgostit de natura patriei noastre, evocă podoboabele pe care ea le îmbracă atunci cînd apele, dezmoșite, pornesc vicioase din munți, și atunci cînd grădinițe se încălzesc de dulceața pomelor, iar pădurile de fag capătă culoarea ruginii; poetul evocă întîmplări trăite care vorbesc despre prietenia pe care poporul român o poartă Uniunii Sovietice.

Pe plentul generalului Mihailov strălucesc multe decorații și Steaua de Erou al Uniunii Sovietice. Parcă-l vezi pe acest viteaz în fruntea diviziilor pe care o comandă, acum 12 ani scrupit zărilor și dînd ordinul de atac împotriva trupelor hitleriste. Acum, te seara aceasta, el evocă amintiri scumpe, ce vor dăruia pururi în memoria noastră: sosirea ostașilor sovietici pe pămîntul patriei, lupta lor eliberatoare, cot la cot cu armatele române, împotriva dușmanului comun.

„Inginerul V. Podgolin pare o figură cunoscută. Unde l-am mai întîlnit, oare? Pe sentimentul noului furnal de la Hunedoara, în schelele petrolifere ale țării sau acolo unde se plămădea unul din noile vîltoare industriale ale primului cincinal?”

— Am lucrat în România la construirea unei centrale electrice — așa și-a început inginerul Podgolin cuvîntul său...

— Am văzut copiii României — avea să povestească moscovitilor, citeva sert mal trîziu în parcul „Maxim Gorki”, mama Zoiei Kosmodemianskaia.

— Am văzut cum înfloresc noua cultură a țării — va spune artistul emerit L. Saps, cunoscutul regizor al teatrului „Mossoviet”.

Cuvinte rostite din adîncul inimii, de oameni care ne-au vizitat țara, care s-au odînnit la umbra Carpaților sau au gustat fîria soarelui pe țărîmurile Marii Negre...

Dar și ceilalți oameni sovietici sînt doritori să ne cunoască munca și înfăptuirile. Pentru a le satisface această dorință, în parcul de odihnă și cultură „Maxim Gorki” s-a deschis Expoziția „Republica Populară Română pe drumul construirii socialismului”.

„Un popor talentat”

Expoziția, care ocupă o suprafață de aproape 2.000 mp este o poveste emoționantă despre creația poporului inteligent și harnic, despre greutatea învinșe și victoriile dobîndite prin muncă încordată...

Fără să parcurgă sute și sute de kilometri, fără să piardă zile și nopți

în călătorii oboșitoare, vizitatorul străbate totuși România de la un capăt la altul, pătrunde și pe porțile marilor combinate metalurgice de la Reșița și Hunedoara, poposește și în uzinele constructoare de mașini, vizitează și regiunile bogate în „aur negru” ale României, bucurîndu-se, odată cu noi că, în 1955, s-a extras cu aproape 2.000.000 tone mai mult decît cea mai înaltă producție obținută sub regimul burghezo-moșieresc. Noul peisaj industrial al țării „eminamente agrare” de altădată, se dezvăluie vizitatorului sovietic în toată amploarea și măreția lui.

Iată și satul românesc, pornit pe calea unor profunde transformări, cu miile de noi gospodării colective și întovărășiri agricole, cu înălțurii de seamă în ceea ce privește sporirea producției de cereale și porumb, iată produsele industriei ușoare, măririle noastre de larg consum, iată realizările noastre în direcția ocrotirii sănătății poporului, a dezvoltării științei, artei, culturii.

Între primii vizitatori, un grup de oameni de cultură sovietici: Ușakov, șeful direcției culturii a Sovietului din Moscova, Rodina, directoarea parcului „Maxim Gorki”, și alții. „O expoziție admirabilă!” — subliniază el în cartea de impresii. „E o bucurie să vezi cum crește și se dezvoltă frățeasca Republică Populară Română, care a pornit impetuos, cu pinzele întinse, sub conducerea Partidului, spre deplină construire a socialismului”.

În mijlocul unui grup de vizitatori, am întîlnit-o pe farmacistă Cejk, urmărind cu interes o hartă etnografică. „Această expoziție, ne spune ea, este necesară pentru a cunoaște realizările țării prietene”.

Realizările sînt admirabile, remarcă la rîndul ei, Skina Svehalovskaia care, împreună cu soțul ei, se află în fața standului cu mărfuri de larg consum. Obiectele sînt frumoase, de bună calitate. Oamenilor sovietici le-ar face plăcere să le poarte.

„Răsfoiești cartea de impresii... Își scriu impresiile elevi și studenți, ingineri și militari sovietici, precum și oaspeți din India și China, din Arabia și Italia...”

„Am avut ocazia să văd România în anii războiului, notează căpitanul în rezervă N. Lobedev. Am văzut multe orașe din această țară. Azi, comparînd cele văzute la expoziție cu amintirile din trecut, mă bucur de succesele României, de justetea drumului ales”.

Vizitatorul Visoțki își exprimă lapidar impresiile sale: „Vizitînd expoziția, te gîndești la un singur lucru: poporul român este talentat, foarte talentat”.

Numai 12 ani au trecut de cînd poporul român și-a luat soarta în proprieie sale mîini. Interval scurt, extrem de scurt în viața unui popor, dar cite s-au înfăptuit în această perioadă, cit de puternic s-a afirmat inițiativa creatoare a celor mulți!

Gîndindu-te la toate cele dobîndite, nu se poate să nu îndrepli un gînd de recunoștință către oamenii sovietici pentru ajutorul lor frățesc și dezinteresat pe care ni l-au dat și ni-l acordă în permanență.

La restaurantul românesc

În fața noastră, un elegant vas fluvial, legănat cu gîngășie de valurile rîului Moscova. O emblema: restaurantul „Dunărea”.

Scările, care în locul punții vaporului, te conduc în incinta localului. Totul scîlipoște de albastru; ușițele, de la frigidera pînă la sobă, sînt electrice. Într-un colț al bucătăriei, grătarul încins așteaptă fripturile și mititeii.

— Ce mincăruri preparați? îl întreb pe Rudolf Zalupka, bucătarul-șef.

— În helat alb, cu o bonetă lăguită în vîrfurile capului, Zalupka este același sau vesel și binevoitor pe care îl cunoșcusem în urmă cu ani întîri vizitîndă făcută în bucătăria restaurantului Athénée-Palace.

— Sortimentul cunoscut — ne răspunde el — sîmăluța, tocămiță, ardei umpluți, ciorbă de perșoare, ciorbă țărănească de vîcută, și — grătarul nostru atît de apreciat.

— „Da, da, mititeii bonoși!” nu se poate abține să nu exclame Ivan Iakovlevici Esin, unul din bucătarii sovietici care lucrează la restaurantul „Dunărea”.

Convorbirea se animă: intrî în discuție și maestrul coferat Mironescu, care-și laudă produsele: torturile, înghețata etc.; Stefan Șuvagiu ne-a explicat cum a preparat pastrama de berbec și V. A. Antonov, „mezinul” bucătăriei, cum a deprins meșteșugul acestei „preparări” de la bucătarul român.

Restaurantul își deschide porțile și lovarășii ospătarilor (personalul de deservire al restaurantului este sovietic) fac primele comenzi. Cei doi directori

— F. R. Morganov și Șerban Andreescu — urmăresc îndeaproape buna deservire a consumatorilor, din ce în ce mai numeroși.

V. N. Neceaev, unul din ospătarilor, a porțit spre sala de mese cu bratele încărcate. Pe unul — fripturi „în singe”, pe celălalt — băuturi românești și fructe venite din țară. Restaurantul „Dunărea” este în măsură să satisfacă cele mai pretențioase gusturi: găsești aici vin de Tîrnave și „negru” de Nîcoareși, țuică bătrînă de prin părțile Vălenilor și șampanie românească, piersici aromatate și struguri „napoleon”. Descrierea, cred, n-ar fi completă dacă n-aș aminti de orchestra de instrumente populare condusă de Nicușor Predescu, de horele și sîrbele lor îndrăcite ce au eucerit aprecierea unanimă a publicului sovietic, de cîntecule interpretate de Maria Lăzărețu și romanțele lui Alexandru Grozută...

„E seară. Lămpile de neon, răsplîdesc o lumină egală, strălucitoare. Cătafeli sovietici „coboară” puntea vaporului și intră la restaurant; prin ferestrele deschise se aude pînă aici vocea Marii Lăzărețu: „Sanie cu zurgălăi...”

Hore și sîrbe

Toată săptămîna, buletinul meteorologic anunțase, invariabil, vreme ploioasă. Și previziunile se îndeplineau, din păcate, cu o regularitate matematică. Plouase și în ajun, sîmbătă. Cum va fi vremea, mine, duminică? ne întrebam noi, cînd în parcul central de cultură și odihnă „Maxim Gorki” urma să aibă loc o mare serbare populară de masă, dedicată prieteniei romîno-sovietice.

Dis de dimineață, ne salută un cer curat, de o abstracție densă, puternică, cum e semnul de toamnă pe vîrfurile munților. Este o vreme frumoasă, minunată. De pe podul Krimskaiia urmăresc forțata multumii ce se în-dreaptă valuri, valuri spre numeroasele intrări ale parcului. Oare cîți moscoviti țin să participe la festivitățile populare dedicate României? mă întreb. Mulți, foarte mulți! — tineri și tînere mergînd braț la braț, copii cu baloane între degetele lor delicate, oameni de toate vîrștele. A doua zi, directoarea parcului, S. I. Rodina avea să-mi satisfacă curiozitatea. Numărul participanților? Foarte ușor de aflat. Un singur telefon la casa de bilete. Cîți au fost? O sută de mii de moscoviti...

„Serbare populară s-a deschis la ora 13 pe estrada centrală, unde membrii delegației A.R.L.U.S. s-au întîlnit cu pionierii Moscovei. Iată-l pe C. Paraschivescu-Bălăceanu, șeful delegației A.R.L.U.S., înmînînd daruri, în numele pionierilor romîni, pionierilor sovietici.

La rîndul lor, pionierii din Moscova au adresat un mesaj de prietenie pionierilor romîni și le-au oferit daruri.

Serbarea pionierilor s-a terminat. Încotru țîi îndrepli acum pașii? Spre Teatrul de Vară sau spre Teatrul Verde, la Clubul Tineretului sau în fața numeroaselor foto-expoziții ce înfățișează noile realizări ale poporului român, la librăria ce vinde cărți românești sau în fața ceranelor ce prezintă ultimele creații ale cineaștilor noștri? Greu de răspuns. Peste tot locul, programe interesante, vii, atractive. Oamenii sovietici manifestă un viu interes pentru realizările României de azi: un public numeros ascultă orchestra Hîrmonică ce execută lucrări ale compozitorilor romîni, într-alt loc se fac lecturi din operele prozatorilor din R.P.R., într-altul au loc întîlniri între membrii delegației A.R.L.U.S. și numeroși locuitori ai capitalei Uniunii Sovietice...

„Pe malul rîului Moscova sînt deschise astăzi mai multe chioscuri: deasupra lor, o firmă: „Produse din Republica Populară Română”.

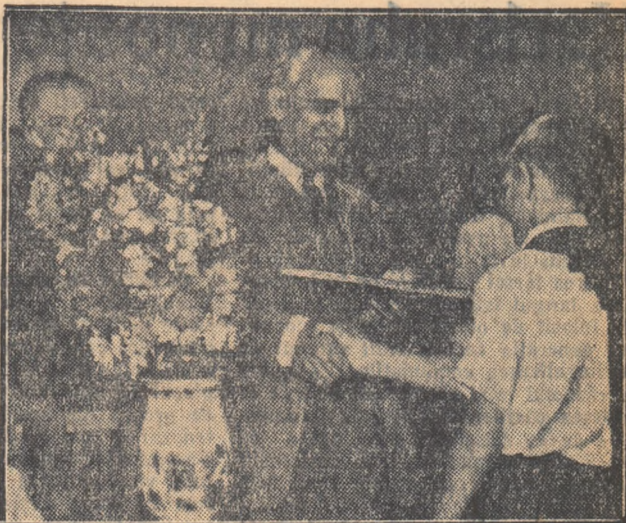
— Vovka, sînt buni biscuiții „1 Mai”?

Vovka Ilin, deși are numai 5 ani, se anunță de pe acum un cumpărător experimental. La întrebarea noastră n-a dat răspuns pînă n-a mîncat biscuițul în întregime. Și cînd am văzut că mai cere mamei sale încă unul, mi-am dat seama că-i plac biscuiții românești...

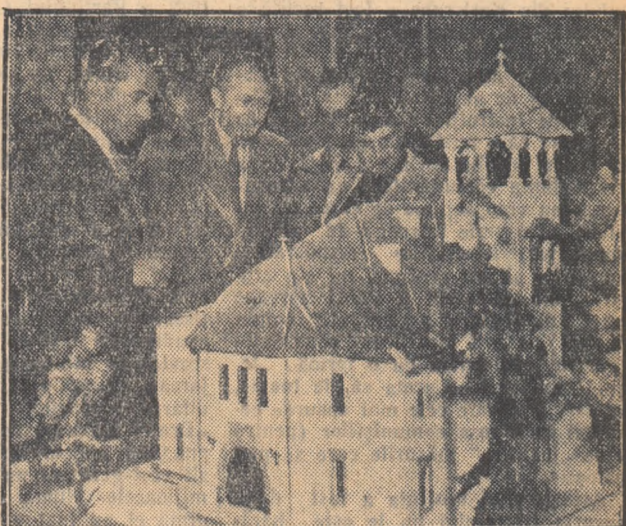
„Odată cu căderea serii, parcul s-a luminat feerie. Pe estrada principală, alte manifestări consacrate prieteniei sovieto-romîne. Pe o altă estradă, se aude melodia cunoscutului vals: „În Bucureștiul iubit”. Mii de oameni sovietici îl cîntă în cor, îi învață cuvîntele; apoi încearcă să deprîndă și pașii sîrbelor și horelor noastre, pe care miștruzi, cînd avea să înceapă balul tineretului, le vor juca de nenumărate ori...”

VICTOR NĂMOLARU

Foto: I. Giuca



„Voi transmite darul vostru pionierilor romîni”, îl asigură C. Paraschivescu-Bălăceanu, conducătorul delegației A.R.L.U.S., pe reprezentantul pionierilor sovietici.



Arhitectura națională românească este admirată de vizitatori. În clișeu: N. Mihailev, ministrul Culturii al U.R.S.S., (primul din stînga) în fața machetei unui monument arhitectural din R.P.R.



„Sînt buni biscuiții noștri, Vovka?”



Mititeii — una din atracțiile restaurantului românesc deschis în parcul „Maxim Gorki”.



O sută de mii de cetățeni ai Moscovei au participat la marea serbare populară închinată prieteniei sovieto-romîne.



Numeroși moscoviti au primit cu plăcere invitația acestor tînere voioase de a învăța împreună un dans popular românesc.

SĂRĂRI ÎN ANUL 1956

Karlsruhe nu poate împiedica lumina...

În aceste zile, oamenii își amintesc mai des de trecut. Interzicerea Partidului Comunist din Germania întoarce gândul înapoi la torțele din Nürnberg; devastările sediilor comuniste din Hamburg trezesc amintirea bălăhoarelor de asalt; sentința de la Karlsruhe învîie în toate conștiințele amintirea farsei judiciare de la Leipzig. De-a lungul istoriei, aceiași mijloace au folosit de obicei aceluiași scopuri, iar generația care a trăit drumul de la ilegalizarea comunistilor germani la războiul total al lui Hitler și de la arderea cărților marxiste la cupoarele de la Auschwitz nu poate să nu-și dea seama: în 1956 comunistii din Germania occidentală reprezintă un obstacol serios în drumul aceluia care se reeditează o aventură care s-a sîrșit prost; în 1956, unii încercă să-și croiască drum cu ajutorul metodelor folosite în 1933!

La 17 august 1956, în sala Tribunalului din Karlsruhe a fost rostită o sentință. Dar, totuși, ea este citită și poate de limpede; sentința a fost dictată nu de activitatea Partidului Comunist, ci de activitatea unor funcționari bine instruiți de autoritățile de la Bonn; ea a reieșit nu din piesele de la dosar ci din dorința aprigă de a frînge lupta comunistilor; și a încununat nu vreo acțiune de cercetare juridică, ci o serie întreagă de acțiuni împotriva libertății democratice. Pentru a obține sentința nu s-a crutat nimic. Procesul a durat aproape cinci ani (pentru a „pregăti” opinia publică), a fost modificată constituția (pentru a se putea da o formă „legală” hotărîrii ce urma să fie luată), au fost proferate cele mai absurde calomnii la adresa comunistilor (pentru a se „justifica” măsurile care se pregăteau).

Astăzi, cînd sentința a fost dată, bucuria triumfului nu le este răzvită guvernurilor de la Bonn. Măsură lor a fost primită cu indignare de către toți cei ce n-au uitat anii de abia trecuți și cu urfăvă chiar de acei care păreau să fi uitat acești ani. În multe țări vest-germane interzicerea Partidului Comunist a fost calificată drept absurdă, în altele a apărut de-a dreptul întrebarea: cui îi vine rîndul, acum? Bazându-se pe lecția istoriei, unii

social-democrați vest-germani au răsunat așa: a fost interzis Partidul Comunist. Asta înseamnă că comunistii vor veni să activeze în organizațiile social-democrate, dar, atunci, asta nu va folosi drept pretext pentru interzicerea partidului social-democrat însuși?

Glasurile de protest au ajuns la Bonn: criticat ar vrea urechile de acolo să se păstreze astupate. Francezul n-a uitat încă cum răsunau cizmele Wehrmachtului pe străzile lui Hitler și de la arderea cărților marxiste la cupoarele de la Auschwitz nu poate să nu-și dea seama: în 1956 comunistii din Germania occidentală reprezintă un obstacol serios în drumul aceluia care se reeditează o aventură care s-a sîrșit prost; în 1956, unii încercă să-și croiască drum cu ajutorul metodelor folosite în 1933!

La 17 august 1956, în sala Tribunalului din Karlsruhe a fost rostită o sentință. Dar, totuși, ea este citită și poate de limpede; sentința a fost dictată nu de activitatea Partidului Comunist, ci de activitatea unor funcționari bine instruiți de autoritățile de la Bonn; ea a reieșit nu din piesele de la dosar ci din dorința aprigă de a frînge lupta comunistilor; și a încununat nu vreo acțiune de cercetare juridică, ci o serie întreagă de acțiuni împotriva libertății democratice. Pentru a obține sentința nu s-a crutat nimic. Procesul a durat aproape cinci ani (pentru a „pregăti” opinia publică), a fost modificată constituția (pentru a se putea da o formă „legală” hotărîrii ce urma să fie luată), au fost proferate cele mai absurde calomnii la adresa comunistilor (pentru a se „justifica” măsurile care se pregăteau).

Astăzi, cînd sentința a fost dată, bucuria triumfului nu le este răzvită guvernurilor de la Bonn. Măsură lor a fost primită cu indignare de către toți cei ce n-au uitat anii de abia trecuți și cu urfăvă chiar de acei care păreau să fi uitat acești ani. În multe țări vest-germane interzicerea Partidului Comunist a fost calificată drept absurdă, în altele a apărut de-a dreptul întrebarea: cui îi vine rîndul, acum? Bazându-se pe lecția istoriei, unii

social-democrați vest-germani au răsunat așa: a fost interzis Partidul Comunist. Asta înseamnă că comunistii vor veni să activeze în organizațiile social-democrate, dar, atunci, asta nu va folosi drept pretext pentru interzicerea partidului social-democrat însuși?

Glasurile de protest au ajuns la Bonn: criticat ar vrea urechile de acolo să se păstreze astupate. Francezul n-a uitat încă cum răsunau cizmele Wehrmachtului pe străzile lui Hitler și de la arderea cărților marxiste la cupoarele de la Auschwitz nu poate să nu-și dea seama: în 1956 comunistii din Germania occidentală reprezintă un obstacol serios în drumul aceluia care se reeditează o aventură care s-a sîrșit prost; în 1956, unii încercă să-și croiască drum cu ajutorul metodelor folosite în 1933!

La 17 august 1956, în sala Tribunalului din Karlsruhe a fost rostită o sentință. Dar, totuși, ea este citită și poate de limpede; sentința a fost dictată nu de activitatea Partidului Comunist, ci de activitatea unor funcționari bine instruiți de autoritățile de la Bonn; ea a reieșit nu din piesele de la dosar ci din dorința aprigă de a frînge lupta comunistilor; și a încununat nu vreo acțiune de cercetare juridică, ci o serie întreagă de acțiuni împotriva libertății democratice. Pentru a obține sentința nu s-a crutat nimic. Procesul a durat aproape cinci ani (pentru a „pregăti” opinia publică), a fost modificată constituția (pentru a se putea da o formă „legală” hotărîrii ce urma să fie luată), au fost proferate cele mai absurde calomnii la adresa comunistilor (pentru a se „justifica” măsurile care se pregăteau).

Astăzi, cînd sentința a fost dată, bucuria triumfului nu le este răzvită guvernurilor de la Bonn. Măsură lor a fost primită cu indignare de către toți cei ce n-au uitat anii de abia trecuți și cu urfăvă chiar de acei care păreau să fi uitat acești ani. În multe țări vest-germane interzicerea Partidului Comunist a fost calificată drept absurdă, în altele a apărut de-a dreptul întrebarea: cui îi vine rîndul, acum? Bazându-se pe lecția istoriei, unii

Turiști străini în U.R.S.S.

„Viața oamenilor sovietici trebuie cunoscută pretutindeni”

Zilele acestea a sosit, din nou, la Leningrad vasul polonez „Batory” aducînd peste 300 de turiști din Italia, Franța și Anglia. De data aceasta, cei mai mulți dintre călătorii erau italieni. Oaspeții au petrecut câteva zile la Moscova și Leningrad, vizitînd în acest din urmă oraș uzina de construcții de mașini „Lenin”, combina „Kirov”, fabrica de porțelanuri „Lomonosov”, Institutul de transfuzii și alte întreprinderi și instituții.

Italianii și-au împărtășit cu multă plăcere impresiile.

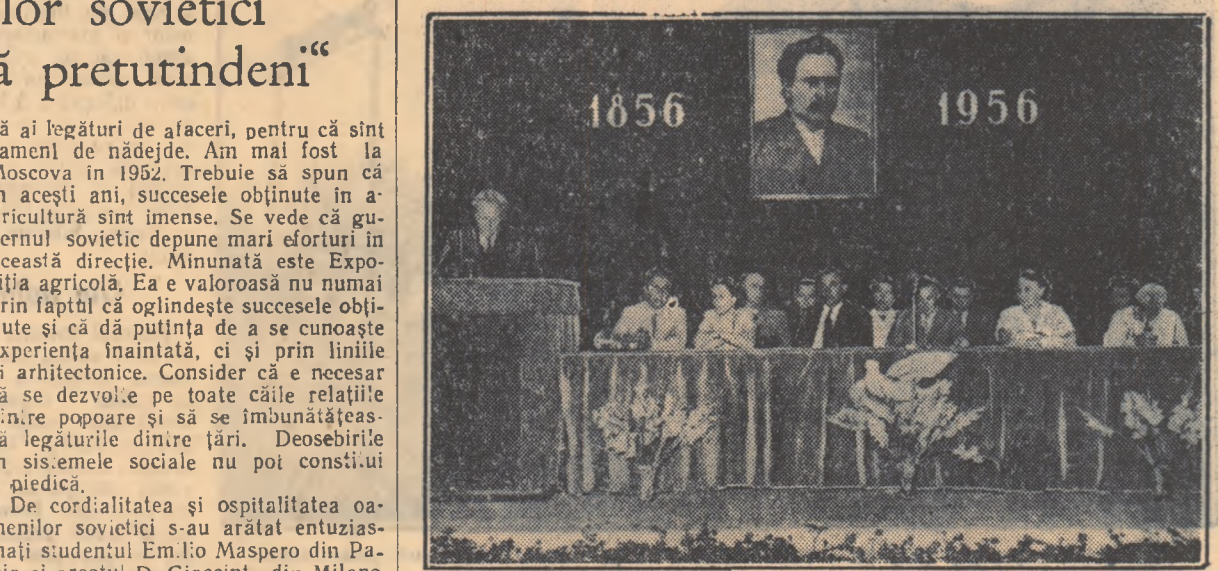
— N-am crezut că vom avea posibilitatea să vedem tot ce dorim — a spus dr. G. Spaggiari din Milano. Nimeni nu ne-a urzîrit, am mers unde am dorit și am putut vedea absolut tot ce ne-a interesat. Vizitînd minunata universitate din Moscova și discutînd cu studenții mi-am putut da seama că de bună este organizarea învățămîntului superior în Uniunea Sovietică.

— Mă alu și acum sub puternica impresie produsă de tot ceea ce am văzut: astăzi la fabrica de porțelanuri „Lomonosov” — a spus Antonino de Ambrosi, specialist în domeniul ceramicii, la căia ceea ce se poate numi o întreprindere cu adevărat uimitoare. Producția ei, de un înalt nivel artistic, stăruie îndreptățită admirabilă a cunoșcătorilor. Am urmărit cu interes noul utilaj creat de inginerii sovietici. M-a interesat, în mod deosebit mașina folosită pentru mulari. N-am avut niciodată prilejul să văd o asemenea mașină. De aceeași părere este și comerciantul R. Formenti.

O viză discuție s-a înfiripat cu oaspeții italieni, în autobuz în timpul vizitării minunatului Petrodvorec.

— Încercăm un profund sentiment de emoție în fața primirii extrem de călduroase pe care ne-o fac oamenii sovietici — a spus industriașul Agostinelli din Ancona. Am o mare experiență în ce privește comerțul cu rușii și trebuie să spun că organizațiile sovietice își îndeplinesc întotdeauna angajamentele. Cu ei poți

IN ZILELE DECADEI



În grădina de vară a Casei prietenii romino-sovietice din Capitală a avut loc în ziua de 3 septembrie festivitatea aniversării a 100 de ani de la nașterea marelui poet ucrainean Ivan Franko. La festivitate au luat parte membrii delegației oamenilor de literatură și artă din R.S.S. Ucraina, membri ai Comitetului național pentru apărarea păcii din R.P.R., membri ai Consiliului General A.R.L.U.S. În clișeu: președintele adunării festive.

Oaspeții ucraineni la Cluj

În inimă străuie încă emoționantele cuvinte de bun venit adresate la sosirea pe aeroport oaspeților dragi ai orașului Cluj.

Automobilele poartă oaspeții pe străzile largi și curate ale marelui centru cultural al Ardealului, Acad. Erasmus, Nyárádi și Eugen Jeleanu, directorul Teatrului Național, se dovedește călăuză preceptivă.

Vizitînd grădina botanică și Institutul botanic, oaspeții fac cunoștință cu activitatea botanicienilor clujeni, activitate ce datează de două secole. Apoi, ei vizitează Teatrul Național, precum și monumentele și locurile pitorești din oraș.

A doua zi, dimineața, în sala împodobită de sărbătoare, A. E. Korneiciuk și N. M. Ujviț sînt întâmpinați de István Nagy, secretarul Filialei din Cluj a Uniunii Scriitorilor, de prozatorul István Horvát, Jenő Kiss și A. E. Bacskay, laureați ai Premiului de Stat, precum și de alți scriitori și critici literari din localitate. István Nagy face cunoscut oaspeților activitatea scriitorilor clujeni, romini și maghiari, le împărtășește problemele pe care le ridică astăzi creația literară în țara noastră.

Cu cel mai mare interes sînt urmărite cuvintele dramaturgului Aleksandr Korneiciuk despre influența pe care lucrările Congresului al XX-lea al P.C.U.S. o exercită, alți pe plan intern și pe plan internațional, despre căile deschise de acest Congres dezvoltării literaturii și artei sovietice.

Discuțiile devin tot mai animate. Se dezbate problema cunoașterii reciproce a creațiilor literare ale celor două popoare.

— Sîntem nespus de felițiți că vă avem în mijlocul nostru, că ne puteți împărtăși din experiența bogată a teatrului ucrainean!

M. COSMETATOS

Președintele Indoneziei în U. R. S. S.



La invitația Președintelui Sovietului Suprem al U.R.S.S., la 28 august a sosit în Uniunea Sovietică președintele Republicii Indonezia, Sukarno, și persoanele care îl însoțesc.

În instituțiile și întreprinderile vizitate ca și prin orașele pe unde au trecut, oaspeții indonezieni au fost salutați cu căldură de oamenii sovietici, care și-au exprimat dorința sinceră de a întări prietenia dintre poporul sovietic și poporul indonezian.

Subliniind însemnătatea întăririi legăturilor dintre Republica Indonezia și U.R.S.S., președintele Sukarno a spus cu prilejul vizitei făcute în orașul Sverdlovsk:

„Sarcina mea, ca președinte al Republicii Indonezia este să fie reprezentant al poporului indonezian, este de a întări și mai mult legăturile de prietenie care există între Indonezia și Uniunea Sovietică. Sînt convins că ducerea la îndeplinire a acestei sarcini nu este grea. Pentru că este cu neputință ca între două popoare însuflețite de feluri comune să nu existe prietenie și frăție. Între țările noastre, care luptă pentru pace și progres, trebuie să existe prietenie și frăție.”

În clișeu: K. E. Vorosilov, președintele Republicii Indonezia, Sukarno.

Expoziția cuprinzînd tezaurul inapoiat cu altele generoasă selecție și prietenie de către guvernul sovietic, instalată și aranjată în sălile din Palatul Republicii într-un imens record, întreține semnificația și valoarea ei în viața istorică și documentară, orice altă manifestare artistică de acest gen care a avut loc în țara noastră în ultima jumătate de secol.

Scriitorii și pictorii, remarcabili oameni de știință și cultură din țara noastră au relevat, în articole și declarații publicate în presă, marea generozitate și prietenie făcută de guvernul și poporul sovietic prin iraportarea acestui tezaur.

Sîmăm din cărțile de secolă despre faimosul tezaur de la Pietrussa. Multe din lucrările marilor noștri pictori Grigorescu, Andreescu, Mirea, Luchian, Bănciulescu, înapoate acum, le cunoșteam din reproduceri aparute în publicațiile din preajma înălțării războiului mondial și iată că mi-a fost dat zilele trecute să admir nemijlocit aceste neprețuite comori ale poporului nostru. Am intrat cu vie emoție în sălile expoziției, amestec în suvoial milioanelor de vizitatori nerăbdători să-și deserte ochii în fața numeroaselor vitrine cuprinzînd excepționala colecție numismatică. În fața vitrinei drapate în catifea pe care se află orînduite piesele fabuloasei comori descoperite cu peste o sută de ani în urmă la Pietrussa, în fața splendorii tablourilor maestrilor picturii noastre.

Am fost mîndru și bucuros să ascult comentariile vizitatorilor în mijlocul cărora mă nimerisem, nu mai puțin emoționat decît ei. Oamenii simpli, probabil muncitori și mici funcționari își împărtășeau impresiile. Unii dintre ei, (cîțiseră probabil în presă istoricul tezaurului de la Pie-

trussa) povesteau cu niște „dictoni” de marea încredințare în care a fost descoperit tezaurul într-o carieră de piatră de către niște țărani, cum a fost vîndut unui oarecare Veresi și cum a rămas în posesia statului. Grupuri de elevi și studenți stăteau în jurul vitrinei luminată din interior, în care străluceau mii de monede ale secolului din cele mai variate și valoroase colecții numismatice din Europa.

Este mai presus de orice îndoieli că Președintele Indoneziei, care a venit în țara noastră cu o delegație de oameni de știință și artiști, este un om care a văzut în original lucrări plastice pe care le cunoșteam doar din reproduceri modeste, aparute, cum sponeam, în reviste și ziare cu cîțecinci de ani în urmă. Așa că, în fața acestor opere, care vin să întregască colecția ce o avem de la acest pictor excepțional, unul din cei mai buni maștri pe care i-a dat pictura europeană în ultima jumătate de veac. Aceluși lucru se poate spune și despre cele peste o sută de lucrări datorate lui Grigorescu, serie cuprinzînd opere puțin cunoscute, lucrări care îmbogățesc de azi înainte Galeria națională, completînd un gol res-

„Moscova va deveni cel mai minunat oraș din lume”

Uniunea Sovietică a fost vizitată recent de o delegație de lucrători din industria de ceașuri din Anglia, dl. Denis William Barrett, șeful acestei delegații, a declarat unui corespondent al ziarului „Jzvestia” următoarele:

— Cele cinci zile petrecute la Moscova și ospitalitatea de care ne-am bucurat ne-au produs o impresie puternică de amicalitate. Delegația engleză a venit în Uniunea Sovietică la invitația Ministerului Construcției de Aparare și al Ministerului de Automatizare al U.R.S.S.

Ne-am simțit pur și simplu proporzionabil surprinși în care se desfășoară în Uniunea Sovietică construcția de locuințe, felul cum au fost rețevate din temelie orașe întregi. Sîntem îndumneziți că, în cel mai scurt timp, Moscova va deveni unul din cele mai minunate orașe, dacă nu cel mai minunat oraș din lume. Toți cei șapte membri ai delegației noastre, care reprezintă cinci din cele mai vechi ramuri ale industriei engleze sînt entuziasmați de oamenii sovietici, de simțămîntul ospitalității lor.

Declarația dl. Denis William Barrett și-a avut și alți membri ai delegației care și-au împărtășit impresiile după vizitarea Moscovei și a întreprinderilor ei, precum și după vizita făcută la unele fabrici de ceașuri.

— Fabricile de, de ceașuri ne-au impresionat nu numai prin înaltă calitate a produselor ci și prin gradul de meca-

nizare a producției în acest domeniu. Muncitorii din fabricile de ceașuri din U.R.S.S. dispun de un utilaj tehnic de prim rang. Ceașurile sovietice sînt minunate. Ele nu sînt mai puțin decît ceașurile fabricate de alte țări străine.

Un alt membru al delegației, dl. M. L. Baitman, a spus:

— Din cite am cunoscut din munca ce se desfășoară în Uniunea Sovietică pot spune că, acum atenția principală este îndreptată spre crearea unei industrii de prim ordin, spre producția de noi mașini, spre producția de energie electrică, spre introducerea în producție a celei mai noi tehnici.

Cu asentimentul celorlalți membri ai delegației, dl. Barrett a exprimat părerea unanimă a specialiștilor englezi din industria de ceașuri:

— Unele metode de producție din industria de ceașuri din Anglia nu se aplică în Uniunea Sovietică; la dînsă se folosec în producție noi metode care nu există în industria de ceașuri din Anglia. Trebuie să învățăm unchi de la alții. Sîntem pentru un schimb liber de experiență tehnică, pentru dezvoltarea continuă a relațiilor de afaceri. Vom fi bucurosi să saluăm la noi în Anglia pe lucrătorii din industria sovietică de ceașuri — maștri, ingineri, directori. Sîntem gata să răspundem ospitalității dvs. rusești prin ospitalitatea noastră engleză.

TEZAUURUL PRIETENIEI

Expoziția cuprinzînd tezaurul inapoiat cu altele generoasă selecție și prietenie de către guvernul sovietic, instalată și aranjată în sălile din Palatul Republicii într-un imens record, întreține semnificația și valoarea ei în viața istorică și documentară, orice altă manifestare artistică de acest gen care a avut loc în țara noastră în ultima jumătate de secol.

Scriitorii și pictorii, remarcabili oameni de știință și cultură din țara noastră au relevat, în articole și declarații publicate în presă, marea generozitate și prietenie făcută de guvernul și poporul sovietic prin iraportarea acestui tezaur.

Sîmăm din cărțile de secolă despre faimosul tezaur de la Pietrussa. Multe din lucrările marilor noștri pictori Grigorescu, Andreescu, Mirea, Luchian, Bănciulescu, înapoate acum, le cunoșteam din reproduceri aparute în publicațiile din preajma înălțării războiului mondial și iată că mi-a fost dat zilele trecute să admir nemijlocit aceste neprețuite comori ale poporului nostru. Am intrat cu vie emoție în sălile expoziției, amestec în suvoial milioanelor de vizitatori nerăbdători să-și deserte ochii în fața numeroaselor vitrine cuprinzînd excepționala colecție numismatică. În fața vitrinei drapate în catifea pe care se află orînduite piesele fabuloasei comori descoperite cu peste o sută de ani în urmă la Pietrussa, în fața splendorii tablourilor maestrilor picturii noastre.

Am fost mîndru și bucuros să ascult comentariile vizitatorilor în mijlocul cărora mă nimerisem, nu mai puțin emoționat decît ei. Oamenii simpli, probabil muncitori și mici funcționari își împărtășeau impresiile. Unii dintre ei, (cîțiseră probabil în presă istoricul tezaurului de la Pie-

trussa) povesteau cu niște „dictoni” de marea încredințare în care a fost descoperit tezaurul într-o carieră de piatră de către niște țărani, cum a fost vîndut unui oarecare Veresi și cum a rămas în posesia statului. Grupuri de elevi și studenți stăteau în jurul vitrinei luminată din interior, în care străluceau mii de monede ale secolului din cele mai variate și valoroase colecții numismatice din Europa.

Este mai presus de orice îndoieli că Președintele Indoneziei, care a venit în țara noastră cu o delegație de oameni de știință și artiști, este un om care a văzut în original lucrări plastice pe care le cunoșteam doar din reproduceri modeste, aparute, cum sponeam, în reviste și ziare cu cîțecinci de ani în urmă. Așa că, în fața acestor opere, care vin să întregască colecția ce o avem de la acest pictor excepțional, unul din cei mai buni maștri pe care i-a dat pictura europeană în ultima jumătate de veac. Aceluși lucru se poate spune și despre cele peste o sută de lucrări datorate lui Grigorescu, serie cuprinzînd opere puțin cunoscute, lucrări care îmbogățesc de azi înainte Galeria națională, completînd un gol res-

simuți în cunoașterea istoriei vechii noastre plastice din ultima sută de ani.

Prin valoarea lor artistică și documentară excepțională, remarcăm la această expoziție lucrările pictorului Tatărăscu, în special portretul lui Luchian și în fața celorlalte opere ale sale, care vin să întregască colecția ce o avem de la acest pictor excepțional, unul din cei mai buni maștri pe care i-a dat pictura europeană în ultima jumătate de veac. Aceluși lucru se poate spune și despre cele peste o sută de lucrări datorate lui Grigorescu, serie cuprinzînd opere puțin cunoscute, lucrări care îmbogățesc de azi înainte Galeria națională, completînd un gol res-

simuți în cunoașterea istoriei vechii noastre plastice din ultima sută de ani.

Prin valoarea lor artistică și documentară excepțională, remarcăm la această expoziție lucrările pictorului Tatărăscu, în special portretul lui Luchian și în fața celorlalte opere ale sale, care vin să întregască colecția ce o avem de la acest pictor excepțional, unul din cei mai buni maștri pe care i-a dat pictura europeană în ultima jumătate de veac. Aceluși lucru se poate spune și despre cele peste o sută de lucrări datorate lui Grigorescu, serie cuprinzînd opere puțin cunoscute, lucrări care îmbogățesc de azi înainte Galeria națională, completînd un gol res-

simuți în cunoașterea istoriei vechii noastre plastice din ultima sută de ani.

Prin valoarea lor artistică și documentară excepțională, remarcăm la această expoziție lucrările pictorului Tatărăscu, în special portretul lui Luchian și în fața celorlalte opere ale sale, care vin să întregască colecția ce o avem de la acest pictor excepțional, unul din cei mai buni maștri pe care i-a dat pictura europeană în ultima jumătate de veac. Aceluși lucru se poate spune și despre cele peste o sută de lucrări datorate lui Grigorescu, serie cuprinzînd opere puțin cunoscute, lucrări care îmbogățesc de azi înainte Galeria națională, completînd un gol res-